

Natuurbeschermingsnieuws

Ook in de zomerperiode van dit tweede coronajaar bleef natuurbescherming op verschillende plekken onze aandacht vragen. De onderstaande verhalen tonen weer eens aan: Stug volhouden loont vaak.

Inspraakreactie bestemmingsplan Park21

De Haarlemmermeerpolder is niet bepaald een groen gebied met veel natuurwaarden. Om ondanks de snelle verstedelijking ook nog groene leefruimte voor de inwoners over te houden werkt de gemeente al vele jaren aan plannen voor een groot-schalig Park21 tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Daarbij is vanaf het begin een voor deze gemeente kenmerkende neoliberale koers gevolgd. Het park moest in belangrijke mate worden bekostigd door ondernemers die in flinke delen van het parkgebied leisure-voorzieningen zouden mogen realiseren. Lange tijd werd er zelfs ruimte geboden voor een grootschalig pretpark. Alsof de inwoners, laat staan de natuur, daar nou op zitten te wachten. Ruim tien jaar later is nu ook de gemeente tot het inzicht gekomen dat deze benadering niet werkt. Recent heeft de gemeente een bestemmingsplan ter inzage gelegd die een bescheidener aanpak volgt. Exit pretpark. En meer aandacht voor de zogenaamde parklaag, de groene ruimte voor de eigen inwoners.

Wat er nu is overgebleven van de ooit met veel bombarie gepresenteerde plannen is echter wel aan de erg magere kant. Binnen het plangebied van 1.000 ha ziet de gemeente vooralsnog alleen kans een parklaag van 178 ha te realiseren. Als je naar de kaartjes kijkt, gaat het meer om plukjes groen en relatief smalle groenstroken dan om een herkenbaar parkgebied. Nog erger vinden we dat de natuurfunctie van het park in het plan volledig wordt verwaarloosd. Een nieuw groengebied realiseren

NU NOG AKKERLAND tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep, straks deels een park dat deze naam ook verdient? *Foto: Chris Brunner*

zonder natuurwaarden is echt niet meer van deze tijd, helemaal na de ervaringen van de coronajaren! De aanpak van de gemeente bevreemdt te meer omdat Park21 in het natuurbeleid van de provincie en in de gemeentelijke natuurvisie expliciet is aangewezen als ecologische verbindingzone tussen Westeinderplassen en de NNN-gebieden in het westen van de Haarlemmermeerpolder. In onze inspraakreactie hebben we de gemeente dan ook gewezen op deze essentiële omissie en hebben we aangedrongen op een versnelde realisering van de parklaag mét natuurwaarden en op een volwaardige realisering van de ecologische verbindingzone. Onze aanbevelingen sluiten goed aan bij de aanbevelingen in het eigen milieueffectrapport dat ten behoeve van dit bestemmingsplan is gemaakt. Alleen zijn deze aanbevelingen vrijwel volledig ‘vergeten’ geraakt bij het opstellen van het bestemmingsplan. Dus wie weet worden ze mede op ons aandringen alsnog overgenomen.

Eindelijk: een natuurvisie voor Haarlemmermeer

Al vier jaar wordt erover gesproken dat ook Haarlemmermeer een natuurvisie krijgt. Herhaaldelijk hebben wij in de loop van die tijd ook ideeën en wensen ingebracht voor deze natuurvisie. Kort voor het zomerreces heeft de gemeenteraad de visie dan eindelijk vastgesteld. De eerste vraag die bij ons opkomt is: heeft de natuur wat aan dit nieuwe beleidsstuk? Mogen we verwachten dat de grootste gemeente in onze regio er daardoor daadwerkelijk groener en natuurlijker uit komt te zien?

Al lezend in het stuk kun je alleen maar zeggen: op papier ziet het er prachtig uit. De visie beschrijft mooie streefbeelden waar de gemeente naar toe wil werken. Daarop valt weinig aan te merken. Volgens de visie wordt er vanaf nu in de Haarlemmermeer alleen nog natuurinclusief gebouwd, wordt het openbaar groen ecologisch beheerd, wordt gewerkt aan het versterken en uitbreiden van het groene raamwerk in de polder etc. Kortom: als de gemeente dit allemaal waarmaakt, dan zou het wel goed moeten komen.

Maar daar wringt nu juist de schoen. Onze ervaringen van de afgelopen jaren met deze gemeente stemmen wat dat betreft niet bepaald optimistisch. Tot nu was het er alleen maar bouwen en meer asfalt wat de klok sloeg. Het woord natuur kwam tot nu vrijwel niet voor in het vocabulaire van de politiek. We hebben er in deze rubriek van de Fitis al vaak melding moeten maken van de weinig natuurvriendelijke aanpak van deze gemeente (zie opnieuw ook het bovenstaande verhaal over Park21). Hoe het gat tussen de huidige praktijk en de mooie streefbeelden moet worden overbrugd, blijft vooralsnog in nevelen gehuld. In de natuurvisie ontbreekt elke concrete uitspraak hoe de beoogde doelen daadwerkelijk kunnen worden gehaald. In een brief hebben wij de raad verzocht ervoor te zorgen dat er alsnog een uitvoeringstraject voor de belangrijkste thema's wordt toegevoegd. Helaas tot nu zonder resultaat.

Positief is wel dat er nu een visie ligt en dat de raad deze unaniem heeft vastgesteld. Je zou kunnen zeggen dat natuur daarmee voor het eerst serieus op de politieke agenda staat in deze gemeente. Dat geeft ons en anderen de mogelijkheid de gemeente er in voorkomende gevallen steeds weer op te wijzen als ze blijven handelen in strijd met deze visie. We vrezen dat we dat ook in de komende jaren nog vaak zullen moeten doen.

Nieuwe koers voor bestemmingsplan evenementen Spaarnwoude

Ook de gemeente Velsen heeft nog weinig oog voor de natuurfunctie van haar groengebieden. In dit geval betreft het de evenementenzones in het recreatiegebied Spaarnwoude. In 2018 werd een bestemmingsplan gepresenteerd dat nog veel meer evenementen in een nog groter gebied mogelijk zou maken. Over het feit dat het gebied tevens tot het door de provincie aangewezen NatuurNetwerk Nederland (NNN) behoort, kreeg nauwelijks aandacht. Van de hinder voor de bewoners in het gebied maar niet te spreken. De protesten van bewoners en natuurorganisaties waren dan ook niet van de lucht. De raad durfde het daarom uiteindelijk niet aan dit plan vast te stellen. Het plan ging in de ijskast.

Dit voorjaar werd toch weer een nieuwe start gemaakt met dit plan, zij het gelukkig in afgeslankte vorm: minder extra evenementen op minder locaties dan volgens het eerdere plan. Het woord natuur kwam echter wéér niet voor in de nieuwe notitie van uitgangspunten. In onze inspraak bij de raad vroegen we er aandacht voor; helaas nog zonder enig resultaat. Samen met de KNNV schreven we daarop nog een keer een brief aan de wethouder met hele concrete aandachtspunten. We wezen daarin opnieuw op de eisen die de provincie stelt aan plannen in dit NNN-gebied. En zie daar, we werden uitgenodigd voor een, zelfs constructief verlopen ambtelijk overleg. Daarbij bleek dat de gemeente zelf al had ontdekt dat ze, gezien het provinciale beleid, toch echt ook iets moeten doen voor de natuur. We kregen inzage in een concept natuurversterkingsplan dat zich vooral richt op maatregelen voor verbetering van de waterkwaliteit. Prima dat dat gebeurt, maar wij willen nog een stap verder gaan. Het zogenaamde Benedenveld - het laatste stuk min of meer ongerepte polder met deels extensief beheerde graslanden dat wordt begrensd door een brede watergang met mooie oeverzones - moet zo veel mogelijk worden gevrijwaard van het evenementengeweld. En de bospercelen en struweelzones met veel broedvogels op de Heuvels waar de grote evenementen hoofdzakelijk plaatsvinden moeten beter beschermd en beheerd worden. In het overleg heeft de gemeente toegezegd om daar onderzoek naar te doen.

EXTENSIEF BEHEERDE NATTE GRASLANDEN op het Benedenveld geen plek voor evenementen!

Foto: Chris Brunner

Tweeslachtige houding Hillegom in bescherming weidevogels

Uit Hillegom kunnen we in de eerste plaats goed nieuws vertellen. In de twee vorige nummers van de Fitis hebben we melding gemaakt van een manifest van zes regionale natuurorganisaties voor uitbreiding van het weidevogelgebied Vosse- en Weerlanerpolder. Inmiddels is dat manifest aangeboden aan de wethouder die er voorzichtig welwillend op reageerde. Hoopvol was ook dat we in het vervolg de kans kregen om het manifest aan de raadscommissie te presenteren. Na zo'n presentatie is het altijd spannend wat er gaat gebeuren omdat raadsleden nog weinig laten merken wat ze ervan vinden. In dit geval was het resultaat boven verwachting positief. In een volgende vergadering nam de raad unaniem een motie aan waarin het college wordt opgedragen om onderzoek te doen naar de concrete mogelijkheden van uitbreiding en naar de mogelijkheden van financiering. Van onze ambtelijke contacten hoorden we dat men ambtelijk al eerste stappen heeft gezet voor dit onderzoek.

Teleurstellend verliep daarentegen een andere kwestie in dezelfde polder. Al jaren speelt hier de vraag hoe de ter plaatste gevestigde manege de 6 ha van de gemeente gepachte weilanden mag gebruiken tijdens het broedseizoen van de weidevogels. Ons standpunt daarin is helder: deze paardenweides maken deel uit van het weidevogelgebied; ooit waren het zelfs van de beste broedgebieden in de polder. De rechtbank heeft daarom expliciet bepaald dat deze percelen tijdens het broedseizoen niet bemest, gemaaid of beweid mogen worden. Toch meent de manege elk jaar weer, oogluikend gedoogd door de gemeente, de percelen te mogen gebruiken, zogenaamd omdat er geen broedvogels meer zouden zijn. Dit voorjaar hebben we gekozen voor een nauwgezette monitoring. En wat bleek? De gemeente had al begin mei(!) een - kennelijk weinig deskundig - ecologisch bureau ingeschakeld dat op grond van slechts één waarneming beweerde dat er op een broedpaar na geen weidevogels broedden. Wij konden daarentegen onomstotelijk aantonen dat er veel meer vogels over een veel langere periode broedden. In een brief aan het college hebben we onze bevindingen vastgelegd en verzocht om een overleg. Het kan toch niet waar zijn dat de gemeente actief bijdraagt aan het overtreden van door de rechtbank vastgelegde bepalingen van de omgevingsvergunning?

■ *Chris Brunner*